

ikt.sz. 9193/25.04.2018

Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége

Burus Siklódi Botond figyelmébe,

Tisztelt Elnök Úr!

Hargita Megye Tanácsa prioritásként kezeli az oktatás, és ezen belül a kisebbségi oktatás kérdését, és fontosnak tartja, hogy a magyar ajkú diákok a többségi nyelvet második nyelvként (idegen nyelvként) tanulhassák. Ugyanakkor szorgalmazza a szakoktatás presztízsének a visszaállítását, a szakképzésnek a munkaerőpiaci igényekhez történő igazítását, valamint az „iskola az iskola után” (after school) tevékenységek erősítését, fejlesztését a megyében a pedagógusok, szülők és a civil társadalom bevonásával a diákok iskolai felkészítésének és nem utolsósorban a szülők segítésének érdekében.

A fentiek értelmében anyagot küldtünk Valentin Popa oktatási szaktárcáért felelős miniszterelnök úrnak, amelyben figyelmébe ajánlottuk mindazokat a kihívásokat amelyekkel nap mint nap szembesülünk az oktatás terén, mint például:

- Az oktatáspolitikai nem veszi figyelembe a kisebbség speciális nyelvi igényeit és nem garantálja, hogy a magyar ajkú diákok a többségi nyelvet második nyelvként (idegen nyelvként) tanulhassák. A nemzeti kisebbségekhez tartozó diákok számára a román nyelv és irodalom oktatása és számonkérése még mindig nem történik sajátos tanterv szerint minden szinten.
- „Az iskola iskola után” program folytonosságának biztosítása érdekében szükség lenne állandó, biztos finanszírozási forrásra, amely törvényes keretek között biztosítja a program bázisát és anyagi erőforrásának a valós szükségletét országos szinten.
- A szakképzés munkaerőpiachoz történő igazításának a hiánya, a szakképzés alulfinanszírozottsága, a szakoktatás terén tapasztalható magyar nyelvű tankönyvellátás, a szakoktatásban teljes mértékben hiányoznak a magyar nyelvű tankönyvek.
- A gyereklétszám alapján történő finanszírozás hiányosságairól, amely a kisebbségi oktatás alulfinanszírozását hangsúlyosabbá teszi a sok kis

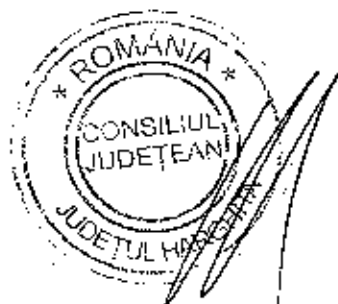

gyereklétszámmal működő iskola, a jól képzett didaktikai személyzet, stb. miatt.

Ezzel kapcsolatosan szeretnénk az Önök figyelmébe ajánlani a mellékelt, az oktatási minisztériumnak elküldött anyagot, valamint a szaktárca válaszlevelét a nevezett levelünkre, amelyben az általunk megfogalmazott témákban mérvadó irányelveket, javaslatokat fogalmaznak meg.

Tisztelettel,

Borboly Csaba

Csíksszereda, 2018. április 16.

Dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română ale elevilor care aparțin minorităților naționale din județul Harghita

Consiliul Județean Harghita, recunoscând rolul important al învățământului în procesul de transformare al societății acordă o atenție deosebită dezvoltării sistemului de învățământ și consideră că este important ca elevii aparținând minorităților maghiare din județ să învețe limba română, limba oficială a statului cu mai mult succes.

Sistemul românesc de învățământ, prin structura sa, oferă deschidere spre multilingvism, având în vedere că pe lângă formele de învățământ în limba maternă română asigură cadrul legal pentru forme de învățământ în limbile minorităților naționale.

În opinia noastră este necesară introducerea unei noi abordări a studierii limbii române în cadrul învățământului în limbile minorităților naționale, cel bazat pe modelul comunicativ-funcțional al limbilor străine, care vizează formarea competențelor de comunicare prin eficientizarea învățării, predării, evaluării limbii române ca a doua limbă.

Deși s-a inițiat proiectarea curriculum-ului pentru elevii care învață limba română ca a doua limbă/limbă nematernă, studiul limbii române ca limbă nematernă se realizează în prezent doar la învățământul primar, respectiv în clasa a V-a din învățământul gimnazial după programe și manuale speciale. Pentru celelalte structuri a învățământului preuniversitar încă nu s-a finalizat elaborarea programelor și manualelor specifice de predare a disciplinei de Limba și literatura română.

Pentru elevii din regiunea noastră limba română este „a doua limbă/limbă nematernă”, motiv pentru care considerăm că este necesară schimbarea conceptului de predare a limbii române. Performanțele slabe obținute la disciplina Limba și literatura română la Evaluările Naționale precum și la examenul de bacalaureat ale elevilor care studiază în școlile cu limba de predare în limbile minorităților naționale justifică **necesitatea introducerii în cel mai scurt timp posibil a manualelor speciale de limba și literatura română, concepute și elaborate pe baza programelor școlare pentru învățământul gimnazial, aprobată prin OMEN nr.3393/2017 privind aprobarea programelor școlare pentru învățământul gimnazial.**

Totodată menționăm faptul că Consiliul Județean Harghita continuă eforturile pentru îmbunătățirea procesului de dezvoltare a regiunii. În contextul Programului Operațional Capital Uman 2014 – 2020 considerăm că este important faptul că realizarea celor mai importante obiective în domeniul educației să beneficieze de finanțare din fonduri europene. În Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Axa prioritară 6, Obiectivul Specific nr.6.5 - **Creșterea numărului de oferte educaționale orientate pe formarea de competențe și pe utilizarea de soluții digitale/de tip TIC în procesul de predare**, respectiv Obiectivul Specific nr.6.6 – **Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii**

educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli inclusive – sunt posibilități pentru a **elabora proiecte care ar contribui la dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română al elevilor care aparțin minorităților naționale, și nu numai, ar îmbunătăți și metodele de predare a profesorilor de limba română.** Obiectivele specifice 6.5 și 6.6 însă se vor desfășura în forma unui mecanism non competitiv, beneficiar fiind Ministerul Educației Naționale, consiliul județean nu poate participa la cererea de propuneri de proiecte.

În acest sens, avem rugămintea de a acorda atenție pentru elaborarea unui proiect, care să aibă ca scop dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română ale elevilor care aparțin minorităților naționale – cu accent pe comunicare și pe învățare prin metode alternative, cu metode de stimulare și motivare.

Întrucât, Consiliul Județean Harghita are o experiență bogată în implementarea proiectelor cu finanțare europeană, ar dori să se implice ca partener într-un proiect comun cu Ministerul Educației Naționale, pentru realizarea obiectivelor sus menționate.

Având în vedere cele prezentate mai sus, **Vă rugăm să binevoiți a ne acorda sprijinul Dvs. în asigurarea schimbării modalităților/programului de evaluare și a punerii în aplicare a noilor programe, manuale școlare speciale/specifice al disciplinei Limba și literatura română pentru învățământul gimnazial și liceal, astfel contribuind la favorizarea integrării lingvistice, sociale, profesionale a elevilor care aparțin minorităților naționale.**

Nr. 72/12.03.2018

CONSILIUL JUD. HARGHITA		
INTRARE		
nr.	3300/1	
zisa	16 Iuna	03 anul 2018

Către;

Domnul BORBOLY CSABA,
PREȘEDINTE,
CONSILIUL JUDEȚEAN HARGHITA

La solicitarea dumneavoastră nr. 3300/15.02.2018, înregistrată la MEN cu numerele: 8312/19.02.2018 (Cabinet Ministru) și 72/20.02.2018 (Cabinet Secretar de Stat, Învățământ în Limbile Minorităților Naționale), privind cele patru aspecte prezentate de către Dvs., vă transmitem răspunsurile noastre.

Mulțumindu-vă pentru colaborare, stimate domnule Președinte, vă asigur de toată considerația mea.

SECRETAR DE STAT,
KOVÁCS IRINA ELISABETA

• **Dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română ale elevilor care aparțin minorităților naționale din județul Harghita**

1. Conform prevederilor din *Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, elevii de la școli/secții cu predare în limba maghiară studiază disciplina limba și literatura română pe baza unei programe specifice, pe tot parcursul învățământului preuniversitar, conform Art. 10. — (3) *Învățarea în școală a limbii române, ca limbă oficială de stat, este obligatorie pentru toți cetățenii români. Planurile de învățământ trebuie să cuprindă numărul de ore necesar și suficient învățării limbii române. Autoritățile administrației publice asigură condițiile materiale și resursele umane care să permită însușirea limbii române.*
2. Conform prevederilor Art. 46 (2) Disciplina Limba și literatura română se predă pe tot parcursul învățământului preuniversitar după programe școlare și manuale elaborate în mod special pentru minoritatea respectivă.
(5) Testele de evaluare, subiectele de examen de orice tip din învățământul preuniversitar și lucrările semestriale pentru elevii din învățământul gimnazial cu predare în limbile minorităților există programă specifică de limba și literatura română, pe cale de consecință, subiectele la examenele naționale se elaborează pe baza cerințelor diductivo-metodologice stabilite de Curriculumul național.
3. Limba română s-a învățat și se învață după o programă specifică de către elevii din **învățământul primar** care studiază la școli/secții cu predare în limba maghiară.
4. În conformitate cu prevederile din Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393/28.02.2017, începând cu anul școlar 2017-2018, elevii aparținând minorității maghiare din România de la școli/secții cu predare în limba maghiară, studiază limba și literatura română, și în **gimnaziu**, după *Programa școlară pentru disciplina LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară clasele a V-a – a VIII-a.*
5. Programă specifică pentru gimnaziu abordează predarea limbii române prin **aplicarea modelului comunicativ-funcțional**, cu accent pe **pragmatica discursului oral și scris**, din perspectivă comparată (limba română – limba maghiară), dar și a elementelor de interculturalitate. Conform noilor programe, competențele de comunicare în limba română sunt corelate cu *The European Language Portfolio* (Portofoliul european al limbilor). <https://www.coe.int/en/web/portfolio>.

6. Programa de Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară favorizează abordarea învățării din perspectivă inter- și transdisciplinară, conform prevederilor din Legea educației, urmărind:
- *înțelegerea rațională a faptelor de limbă și a coerenței lor structurale, pornind de la mecanismele esențiale de generare a mesajului în comunicarea orală și scrisă;*
  - *asigurarea controlului conștient al uzului comunicării lingvistice în ascultare, vorbire, lectură și scriere, în raport cu norma limbii române în vigoare;*
  - *cunoașterea și înțelegerea elementelor fundamentale de ordin lexical și gramatical, comune limbii române și altor limbi moderne (romanice sau din alte familii), într-o viziune sincronică;*
  - *dobândirea unor competențe cognitive culturale formate preponderent prin lectură, ca abilitate de viață;*
  - *asimilarea valorilor etice și a idealurilor umaniste naționale, definitorii pentru omul modern, necesare propriei dezvoltări afective și morale, având ca reper modelul socio-cultural contemporan.*
7. Având în vedere faptul că elevii maghiari trebuie să învețe această disciplină pe baza unui curriculum coerent, menționăm faptul că aplicarea noilor programe de gimnaziu se face progresiv, începând cu clasa a V-a (anul școlar 2017-2018), în deplin consens cu programa pentru clasa a IV-a. În anul școlar viitor, se va introduce și noua programă pentru clasa a VI-a, în coerență cu programa din acest an școlar pentru clasa a V-a, apoi, urmând aceeași logică, până la clasa a VIII-a (anul școlar 2020-2021).
8. În acest moment, MEN a demarat activitățile specifice de creare a curriculumului pentru învățământului liceal (planuri-cadru, programe). În funcție de validarea și aprobarea noilor planuri-cadru pentru învățământul liceal, se va trece și la **elaborarea programelor specifice de limba și literatura română pentru învățământul liceal** (disciplină de trunchi comun), pentru elevii care studiază la școli/secții cu predare în limba maghiară.
9. Vă comunicăm faptul că, în colaborare cu CCD Harghita, s-a derulat un program de formare a profesorilor care predau limba română la școli/secții cu predare în limba maghiară și s-a elaborat un ghid destinat acestora (*Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară*, Editură Tódor Erika Mária, Editura Abel, Cluj, 2017, ISBN 978-973-114-235-7). Este în derulare procesul de elaborare a părții a doua a acestei lucrări, care va cuprinde aplicații pe programa specifică în vigoare.